

PALEOLİTİK ÇAĞ'DA ATEŞ VE YERLEŞİM BİÇİMLERİ

PALEOLİTİK ÇAĞ'DA ATEŞ ÜRETİM TEKNİKLERİ

Sürtme yoluyla uygulanan teknikler 1:

Bu teknikte, bir odun parçası içinde genellikle daha sert bir diğer odun parçasının devamlı sürtünmesiyle elde edilmiş olan ısıdan yararlanılır. Bu ısı kolayca ateş alabilen bir maddeye iletilir.

Sürtme yoluyla uygulanan teknikler ayrıntıda son derece çeşitlidirler ancak Paleolitik Çağ söz konusu olduğu için burada en basit olanları ele alacağız.

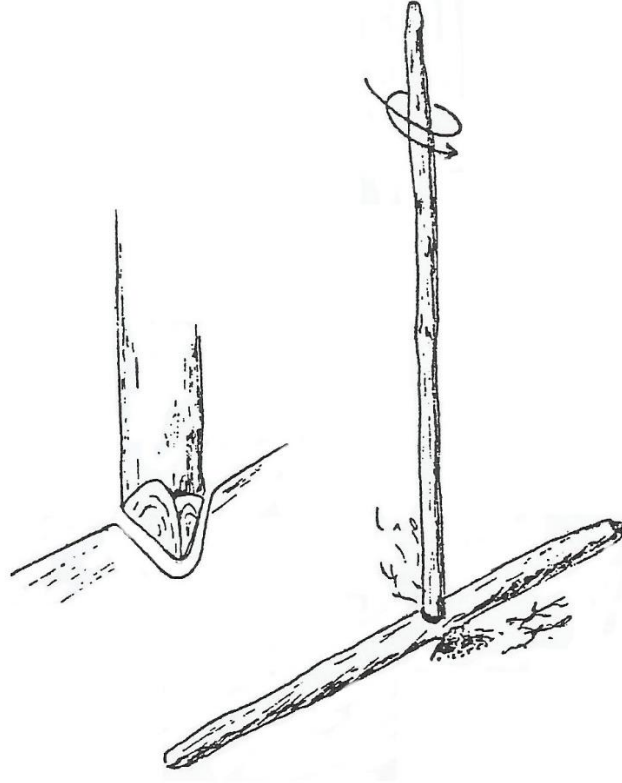
DeneySEL olarak sürtme yoluyla uygulanan teknikler 3 grupta toplanmaktadır.

- 1- Döndürme yoluyla
- 2- Bıçkılama yoluyla
- 3- Sürtünme yoluyla

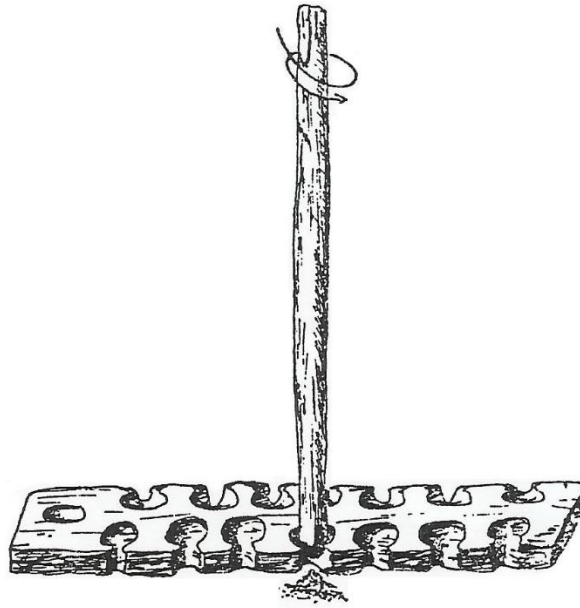
Döndürme yoluyla

Döndürmeyle uygulanan tekniklerde sert bir odun çubuğu, ucu daha yumuşak bir odun üzerinde açılmış bir deliğe ya da odunun budağına sokulur. Çubuğa hızlı bir döndürme uygulandığı zaman sürtünme ile oluşan ısı; kırıntı, kav, kuru yapraklar gibi maddelerin alev alabilmesi için yeterlidir. Bu yöntemle en basit olarak arada bir vasıta olmaksızın çubuk doğrudan doğruya elle çevrilir. Ancak denemeler çubuğun etrafına sarılan bir sicim ya da kayışın çalışmayı kolaylaştırdığı görülmüştür. Bu sicim ya da kayış elle ya da yay gibi bir araçla çevrilir.

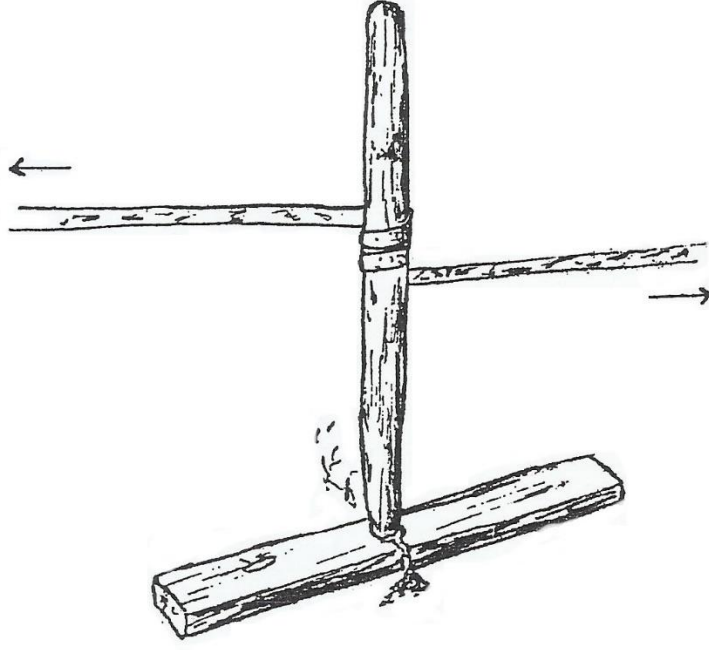
Bu yöntem bütün formlarıyla Paleolitikte iyi bir biçimde gerçekleştirilmiş olmalıdır. Nitekim Krapina Mağarası'nda bir ateş çevirgeci olarak yorumlanan ucu karbonize olmuş 8.5 cm uzunluğunda bir gürgen fidanı bulunmuştur. Aynı şekilde yorumlanan fakat bu kez kemikten olan bir çubuk ta Fransa'da Dordogne Bölgesi'nde La Gravette'in Perigordien seviyesi içerisinde çıkarılmıştır. Ne var ki etnoğrafik araştırmalar bugüne değin kemiğin bu alanda kullanıldığını göstermemiştir.

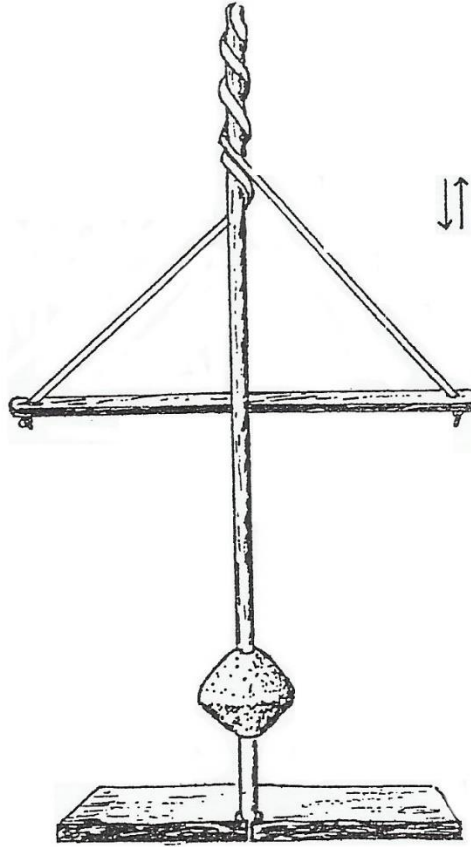
Elle döndürme yoluyla ateşin yakılması

Elle döndürme yoluyla ateşin yakılması

Bir kayış yardımıyla döndürmeyle ateşin yakılması

Yay ile döndürmeyle ateşin yakılması

YARARLANILAN KAYNAK:

Perlés,C., (1977), Pr histoire du feu, Paris, Masson.